

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Salihe AYDENİZ
Mardin Milletvekili

Tbmm İdare Amiri

Mardin'in Mazıdağı ilçesine bağlı Aksu (Qesra) Köyü'nün hemen yanı başında faaliyet yürüten Demal Madencilik isimli mucur fabrikası, yarattığı ağır tahribat nedeniyle yurttaşların yaşamını ciddi biçimde sekteye uğratmıştır. Bir kısmı birinci derece SİT alanı olan bölgeye yalnızca 1,5 kilometre mesafede bulunan bu işletmenin sıklaştırdığı dinamit patlatmaları, köyde sürekli bir deprem etkisi yaratmaktadır.

34 haneli köyde neredeyse bütün evlerin duvarlarında derin çatlaklar oluştuğu, köy camisinin ve sağlık ocağının kullanılamaz hale geldiği belirtilmektedir. Daha önce ayda bir yapılan patlatmalar, artık haftada birkaç kez tekrarlanmakta; insan boyunda açılan çukurların dinamitlerle doldurulması sonucu köylüler her an evlerinin yıkılacağı endişesiyle yaşamaktadır.

Köylülerin yıllardır kaymakamlık, Milli Emlak, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü gibi kurumlarla yaptıkları görüşmeler sonuçsuz kalmış; yapılan başvurular çözüm getirmemiştir. Yapılan şikayetlerin ardından denetimlerin önceden ilgili şirkete haber verilerek göstermelik şekilde yapıldığı, raporlardaki veriler ile kolları bağlanan patlayıcı miktarının tutarsız olduğu yönünde ciddi iddialar tarafımıza iletilmiştir.

Yıllardır süregelen bu madencilik faaliyeti, artık yalnızca çevreyi değil doğrudan köy halkının yaşam hakkını tehdit eder bir boyuta ulaşmıştır. Konuya dair Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına 12.12.2024 tarihinde vermiş olduğumuz soru önergesine verilen cevabın, ciddiyetten uzak ve ezber ifadelerle "her şey yolunda" minvalinde olması, Aksu Köyünde yaşayan yurttaşların yakın vaktteki aktarımlarıyla ciddi bir tezat arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığımıza Mazıdağı Aksu (Qesra) Köyü'ne ilişkin bugüne kadar ulaşan şikâyet ve başvurular nelerdir, bu başvurulara karşı hangi somut adımlar atılmıştır?
2. Köydeki evlerin, caminin ve sağlık ocağının patlamalar nedeniyle uğradığı hasarın tespiti için resmi bir inceleme yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
3. Denetimlerin önceden haber verilerek yapıldığı ve denetim sırasında düşük patlatma gerçekleştirildiği iddiaları doğru mudur? Bu iddialar hakkında herhangi bir soruşturma yürütülmüş müdür?
4. Taş ocağı raporlarında belirtilen patlayıcı miktarları ile kolluğa bildirilen veriler arasında tutarsızlık bulunduğu iddiaları doğru mudur?
5. Birinci derece SİT alanına bu kadar yakın bir bölgede yürütülen madencilik faaliyetleri için Bakanlığımızdan verilen izinlerin kapsamı nedir?
6. Patlamaların fay hattını genişlettiği ve bölgede deprem etkisi yarattığı yönündeki iddialar araştırılmış mıdır?
7. Köy halkının sağlığı, huzuru ve psikolojisi üzerinde yaratılan ağır etkiler karşısında Bakanlığınızın herhangi bir destek, telafi veya rehabilitasyon programı gündeminde midir?
8. Söz konusu şirketin faaliyetlerinin köy halkının yaşamını tehdit eder boyuta gelmiş olması karşısında, faaliyetlerin durdurulması veya sınırlandırılması yönünde bir adım atılacak mıdır?